

Pető János

PETŐ JÁNOS (1940-2009) grafikus- és festőművész

Életrajz

✘ Pető János Mezőkövesden született 1940-ben. Virtuóz rajztudására már gyermekkorában felfigyeltek szülei és tanárai. Kisdiákként Dala József legendás szakkörébe járt. Buda-pesten végzett szakmai gimnáziumot, majd a Képzőművészeti Főiskolára nyert felvételt, ahol előbb festészetet, majd grafikát tanult. Művészi pályája kezdetén a litográfia műfajában alkotott leginkább. Huszonévesen már a hazai grafika élvonalába tartozott.

Kimagasló szakmai eredményeit 1967-ben Derkovits ösztöndíjjal ismerték el. Két évvel később Miskolcon műtermes házat kapott, és hosszú időn keresztül dolgozott a megyeszékhely nagy múltú grafikai műhelyében. A 70-es és 80-as években számos további díjat kapott különböző pályázatokon, regionális és országos jelentőségű tárlatokon, biennálékon. Művei gyakran szerepeltek külföldön, kortárs magyar grafikát bemutató vándorkiállítások anyagaiban.

1973-ban Franciaországban Picassó alkotásaival egy tárlaton állították ki litográfiáit. A 80-as években a festészet vált meghatározóvá művészi munkásságában: előszeretettel készített akvarelleket és szívesen dolgozott temperával. Emellett kiváló tusrajzokat is készített. A 90-es évektől fokozatosan áttért az olaj technikára, az ezredfordulót követően szinte kizárólag ezzel festett. 1987-ben szülővárosától műtermes tájházat kapott használatra a Hadas városrészben. A 90-es évek végéig itt élt kisebb megszakításokkal.

Alkotói és emberi sokoldalúságának ékes bizonyítéka, hogy két önálló verseskötete is megjelent. Saját dalait, verseit gyakran megzenésítette, s baráti összejöveteleken gitárja kíséretében adta elő ezeket. A rendszerváltást követően elsőként nyújtott baráti kezét kárpátaljai magyar pályatársaknak. A 90-es évek első felében több alkalommal szervezett Mezőkövesden nemzetközi művésztelepeket, melyeknek állandó résztvevője volt a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Társaságának több jeles tagja, akikkel később is jó kapcsolatot ápolt.

Életének utolsó időszakában miskolci műtermes házában élt visszavonultan. Ez alatt három egyéni tárlatot rendezett festményeiből a Zsóry fürdő üdülőterületén található Rózsa Étterem–Panzióban, 2008 augusztusában Bogácson a Községi Házban állított ki. Kiemelkedő művészi kvalitásainak méltó elismeréseként 2005-ben Miskolc megyei jogú város Kondor Béla díjával tüntették ki. Pető János 2009. március 19-én kórházban hunyt el hosszan tartó betegséget követően.

Pető János:

Délidőben

Mint cserépben a zöld asztalon
nézek át a fényre, át az
ablakon.

Múló napokra könyökölve
nézek visszafelé, nézek csak
előre.

Délidőben talán életemnek
delén,

minden van itt uram, nem
ünnepi ebéd.

A villamos ma végképp el is
aludt talán,
hogy alig jár el itt betegen
mostohán.

Azért a búra semmi ok,
ha néha senki nem kopog.

Lent a kertben szelíden
egy barna nyúl fülel, na lám!

Ma rám a vén isten,
meg csak ő, ha figyel.

Pető János:

Az legyen

Legyen áldott a neve,
népe szerencsében,
sétálgass Istenem

Kárpát-medencében.

Kedved éigig érjen,
súgja szőlő, a kalász,
füst, a kémény, ablakom,
ahol lakom, ez a ház.
Szemed kísérje két kezem,
dolgomat ha jól teszem.

**Pető János:
Szél csendesüljön...**

Vihar se jöjjön
jég se verjen
zápor se eredjen
ház se dőljön
faág se törjön
felhő se takarjon
sötét se maradjon
homály se lessen
gonosz se kövessen
bolond se forogjon
Int a tékozló –
Maradjatok csendesen
Ma Isten a vendégem.

**Pető János:
Őriző**

Találtam szelencét
rozsdamart kilincset,
öreg óraláncot
olcsó kicsi kincset.
Tüzet, arany lángot
árva békességet
porban olajágot
igaz ékességet.
Ázott papírhajót
kék búzavirágot
eldobott glóriát
alatta Világot.
Viszem kamarámba
hideg télen, őszön,
ha tinéktek nem kell
halálomig őrzöm.

Olvasó nő

Cirkusz /50×80 cm, olaj, farost/

Család /40×28
cm, olaj,
farost/

Csendélet
lámpással /80×60
cm, olaj, farost/

Esti harangszó
/60×40 cm,
olaj, farost/

Galambtetők
/37×27 cm, olaj,
farost/

Harangláb /40×55 cm, olaj, farost/

Hazafelé /40×60 cm, olaj, farost/

Kerítés tetején /60×80 cm, olaj,
farost/

Lány makettel /35×24
cm, papír, farost/

Messzi tájon /40×60 cm, olaj, farost/

Múló időben /54×68 cm, olaj, farost/

Noé /60×28 cm, olaj,
farost/

Vasárnap délután /36×26
cm, olaj, farost/

Önarckép /32×22 cm,
olaj, farost/

Öreg halász /32×32 cm, olaj,
farost/